

NORME METODOLOGICE din 12 decembrie 2013 privind recoltarea, depozitarea și transportul mostrelor biologice în vederea probațiunii judiciare prin stabilirea alcoolemiei sau a prezenței în organism a substanțelor psihoactive în cazul persoanelor implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier

▶(la data 08-mar-2024 Actul modificat de Art. I, punctul 2. din Ordinul 1.252/2024)

▶(la data 23-oct-2014 a se vedea referințe de aplicare din Ordinul 1192/2014)

▶(la data 20-ian-2014 actul a fost aprobat de Ordinul 1512/2013)

Art. 1

(1) Recoltarea mostrelor biologice de la persoanele implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier, în vederea determinării alcoolemiei sau a prezenței în organism a substanțelor psihoactive, din dispoziția organelor abilitate, se realizează în regim de urgență de către personal medical care are aviz de liberă practică valabil, potrivit art. 88 alin. (1) și (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

▶(la data 21-mar-2024 Art. 1, alin. (1) modificat de Art. I, punctul 1. din Ordinul 1.479/2024)

(2) Unitățile sanitare publice autorizate care pot recolta mostrele biologice prevăzute la art. 88 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt reprezentate de:

- a)** unități sanitare care au în structură unitate de primire a urgențelor/compartiment de primire a urgențelor/cameră de gardă;
- b)** centre de permanentă;

▶(la data 21-mar-2024 Art. 1, alin. (2) modificat de Art. I, punctul 1. din Ordinul 1.479/2024)

(2¹) Decizia privind posibilitatea recoltării mostrelor biologice în condițiile art. 88 alin. (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aparține personalului medical.

▶(la data 21-mar-2024 Art. 1, alin. (2) completat de Art. I, punctul 2. din Ordinul 1.479/2024)

(3) Recoltarea mostrelor biologice în condițiile alin. (1) și (2) se face după completarea de către polițistul rutier a formularului de cerere de analiză toxicologică a mostrelor biologice, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 1 la prezentele norme metodologice.

(4) Stabilirea concentrației de alcool sau a prezenței în organism a substanțelor psihoactive se realizează în cadrul instituțiilor medico-legale.

▶(la data 08-mar-2024 Art. 1 modificat de Art. I, punctul 3. din Ordinul 1.252/2024)

Art. 2

(1) Recoltarea mostrelor biologice în condițiile art. 1 se face de către personalul medical, în prezența polițistului rutier.

(2) Polițistul rutier completează și semnează procesul-verbal al cărui model este prevăzut în anexa nr. 2 la prezentele norme metodologice, documentul fiind semnat și de personalul medical care a efectuat recoltarea, precum și de către persoana supusă recoltării.

▶(la data 23-oct-2014 Art. 2 modificat de Art. I, punctul 4. din Ordinul 1192/2014)

Art. 3

(1) Recoltarea probelor biologice de la persoanele implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier, în vederea determinării alcoolemiei sau a prezenței în organism a produselor ori a substanțelor stupefiante ori a medicamentelor cu efecte similare acestora, denumită în continuare recoltarea probelor biologice, este asimilată urgențelor medicale și nu poate fi refuzată de către personalul medical.

(2) Refuzul nejustificat de a recolta probe biologice sau nerespectarea procedurilor prevăzute în prezentul ordin atrage răspunderea personalului medical, conform legii, cu excepția situațiilor în care prin prelevare se pune în pericol iminent viața conducătorului auto devenit victimă.

Art. 4

(1) Identificarea persoanei de la care sunt recoltate probele biologice se realizează în baza următoarelor documente:

a) carte de identitate, buletin de identitate, carte de identitate provizorie, pașaport sau permis de conducere auto, în cazul cetățenilor români;

b) pașaport, carte de identitate, permis de ședere, titlu de călătorie sau permis de conducere auto, în cazul cetățenilor străini.

(2) În situația în care persoana respectivă nu posedă niciunul dintre documentele menționate la alin. (1) identificarea se poate face în baza unui proces-verbal întocmit de către polițistul rutier ca urmare a stabilirii identității persoanei în cauză prin metode și mijloace specifice poliției.

Art. 5

(1) Determinarea, în vederea probațiunii judiciare, a alcoolemiei sau a prezenței în organismul unei persoane a produselor sau substanțelor stupefiante ori a medicamentelor cu efecte similare acestora, denumite în continuare droguri, se realizează numai în laboratoarele de toxicologie din cadrul instituțiilor medico-legale, potrivit competenței teritoriale.

(2) Determinarea alcoolemiei se efectuează în conformitate cu Normele procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale, aprobate prin Ordinul ministrului de stat, ministrul justiției, și al ministrului de stat, ministrul sănătății, nr. 255/1134C/2000 și cu metodologia elaborată de către Consiliul superior de medicină legală.

(3) Rezultatele obținute în urma determinărilor de laborator efectuate asupra probelor biologice în condițiile alin. (1) și (2) vor fi înscrise în buletinul de analiză toxicologică, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 3.

Art. 6

(1) Prestația medico-legală reprezentată de determinarea alcoolemiei sau a prezenței drogurilor în organismul unei persoane se realizează contra cost.

(2) Costul prestației medico-legale menționate la alin. (1), incluzând și prețul trusei standard, se achită potrivit legii.

Art. 7

(1) Probele biologice ce pot fi recoltate de la persoanele implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier, în vederea determinării alcoolemiei sau a prezenței în organism a drogurilor, sunt reprezentate prin:

a) sânge, pentru determinarea alcoolemiei;

b) sânge și urină, pentru determinarea prezenței în organism a drogurilor.

(2) Probele biologice menționate la alin. (1) se recoltează cu trusa standard, ce trebuie să conțină toate elementele prevăzute în anexa nr. 4, în vederea determinării alcoolemiei, sau cele prevăzute în anexa nr. 5, în vederea determinării prezenței drogurilor în organism.

(3) Instituția medico-legală va refuza, în vederea efectuării determinărilor toxicologice, primirea probelor biologice recoltate în orice alte recipiente decât cele aflate în trusa standard, securizată în conformitate cu prevederile art. 19.

Art. 8

- (1) Trusele standard destinate recoltării, depozitării și transportării în condiții de securitate a probelor biologice, denumite în continuare truse standard, se asigură de către instituțiile medico-legale, costul acestora fiind suportat inițial din bugetul propriu al instituției medico-legale.
- (2) Trusele standard pot fi utilizate în cadrul instituției medico-legale sau pot fi puse, la cerere, la dispoziția unităților de asistență medicală autorizate sau a organelor de poliție rutieră în vederea recoltării de probe biologice.
- (3) Evidența truselor standard este consemnată într-un registru special în care vor fi menționate și trusele standard deteriorate sau cele desigilate și neutilizate, situații în care se va preciza motivul.
- (4) Trusele standard pot fi utilizate în vederea recoltării, depozitării și transportului probelor biologice dacă:
 - a) prototipul prezentat de producător a obținut avizul Consiliului superior de medicină legală;
 - b) conțin, în stare nedeteriorată, toate elementele menționate în anexa nr. 4, pentru determinarea alcoolemiei, sau, după caz, în anexa nr. 5, pentru determinarea prezenței drogurilor în organism.
- (5) Instituția medico-legală va refuza primirea probelor biologice recoltate, depozitate sau transportate în truse standard al căror prototip nu a obținut avizul Consiliului superior de medicină legală.

Art. 9

- (1) Recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei sau a prezenței în organism a drogurilor se va face în cel mai scurt timp posibil de la producerea evenimentului rutier sau a împrejurării care impune recoltarea acestora.
- (2) Data și ora prezentării persoanei pentru recoltarea probelor biologice se înscriu de către personalul medical în registrul existent la unitatea de asistență medicală autorizată sau la instituția medico-legală unde se efectuează recoltarea probelor biologice.

Art. 10

- (1) Pentru determinarea alcoolemiei se recoltează două mostre de sânge la interval de o oră una față de cealaltă, fiecare mostră fiind reprezentată de o cantitate de 10 ml.
- (2) Atunci când rezultatul testării cu un mijloc tehnic certificat nu indică prezența alcoolului în aerul expirat, recoltarea celei de-a doua mostre de sânge nu mai este necesară, putând fi efectuată numai la cererea persoanei implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier.
- (3) Imediat după recoltare mostra de sânge se distribuie în mod egal, în cantități de câte 5 ml, în două tuburi speciale de recoltare vidate, care conțin o substanță anticoagulantă.
- (4) Imediat după introducerea cantității de sânge în tubul special de recoltare vidat, personalul medical care a efectuat recoltarea agită conținutul tuburilor respective în vederea omogenizării.
- (5) Mostrele de sânge recoltate în conformitate cu prevederile alin. (1), (2) și (3) se introduc în containerul trusei standard adecvate, care ulterior se va securiza.

▶(la data 18-mar-2015 Art. 10 modificat de Art. I, punctul 1. din Ordinul 277/2015)

Art. 10¹

Supravegherea persoanei implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier în intervalul de timp de o oră dintre cele două recoltări de sânge revine polițistului rutier.

Art. 10²

În cazul în care nu au fost recoltate două mostre de sânge, la un interval de o oră una față de cealaltă, nu se va putea efectua estimarea retroactivă a alcoolemiei.

▶(la data 18-mar-2015 Art. 10 completat de Art. I, punctul 2. din Ordinul 277/2015)

Art. 11

[textul din Art. 11 a fost abrogat la 23-oct-2014 de Art. I, punctul 6. din Ordinul 1192/2014]

Art. 12

[textul din Art. 12 a fost abrogat la 23-oct-2014 de Art. I, punctul 6. din Ordinul 1192/2014]

Art. 13

- (1) Pentru determinarea prezenței în organism a substanțelor psihoactive se recoltează:
 - a) o mostră de sânge în cantitate de 15 ml;
 - b) o mostră de urină în cantitate de cel puțin 20 ml.
- (2) Mostra de sânge recoltată va fi imediat distribuită în mod egal în cantități de câte 5 ml în 3 tuburi speciale de recoltare vidate, un tub special vidat care nu conține substanțe anticoagulante și două tuburi speciale vidate ce conțin o substanță anticoagulantă.
- (3) Mostra de urină care, de regulă, se recoltează după mostra de sânge, chiar și după un oarecare interval de timp necesar acumulării urinei, va fi recoltată în flaconul special din trusa standard.
- (4) Supravegherea persoanei implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier până la recoltarea mostrei de urină sau, după caz, a celei de sânge revine polițistului rutier.
- (5) Recoltarea mostrei de urină se realizează de către persoana în cauză într-un spațiu adecvat în care să i se poată asigura intimitatea, fără a se permite prezența altor persoane sau animale în incinta respectivă.
- (6) Înainte de a recolta mostra de urină, persoana în cauză va fi verificată de către polițistul rutier în vederea depistării și îndepărtării unor substanțe care pot fi introduse în urina recoltată.
- (7) În cazuri excepționale recoltarea mostrei de urină se poate face și prin sondaj vezical, în condițiile respectării dispozițiilor legale în vigoare privind integritatea corporală și sănătatea persoanei.
- (8) Mostrele biologice recoltate în conformitate cu prevederile alin. (1), (2) și (3) se introduc în containerele trusei standard adecvate, care ulterior va fi securizată.

▶(la data 07-ian-2015 Art. 13 modificat de Art. I, punctul 1. din Ordinul 1621/2014)

Art. 14

(1) În cazul în care persoana de la care sunt recoltate probele biologice solicită și recoltarea contraprobelor biologice se vor utiliza concomitent două truse standard, costurile aferente fiind suportate de solicitant.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) se recoltează cantități duble de mostre biologice care se repartizează în cele două truse standard, prevederile art. 10-13 fiind aplicate corespunzător.

▶(la data 18-mar-2015 Art. 14, alin. (2) modificat de Art. I, punctul 3. din Ordinul 277/2015)

(3) Valoare de contraprobă poate avea și proba biologică rămasă, în cantitate suficientă pentru efectuarea unei alte analize, după determinarea toxicologică realizată în cadrul instituției medico-legale, caz în care prețul trusei standard nu va fi inclus în contravaloarea prestației medico-legale de analiză a contraprobei, ce urmează a fi suportată de către solicitantul contraprobelor.

(4) Analiza contraprobei se poate realiza la orice institut de medicină legală, cu respectarea prevederilor art. 20 și 21.

▶(la data 23-oct-2014 Art. 14, alin. (4) modificat de Art. I, punctul 8. din Ordinul 1192/2014)

Art. 15

(1) Dezinfectia tegumentului în vederea recoltării probelor biologice de sânge se realizează cu tamponul de unică folosință, impregnat cu dezinfectant nonalcoolic, existent în trusa standard.

(2) În cazul în care tamponul impregnat cu dezinfectant nonalcoolic, aflat în trusa standard, nu poate fi utilizat, se va folosi un tampon impregnat cu clorură de benzalconiu sau cu soluție apoasă de clorură de mercur.

Art. 16

(1) Examinarea medicală a persoanei, în vederea interpretării stării clinice induse de consumul recent de băuturi alcoolice sau substanțe psihoactive, se efectuează în toate cazurile în care se recoltează mostre biologice.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), medicul care a efectuat examinarea medicală va completa formularul al cărui model este prevăzut în anexa nr. 6 la prezentele norme metodologice.

(3) În cazul în care nu poate fi realizată examinarea medicală ori nu pot fi evaluate anumite elemente clinice dintre cele prevăzute în anexa nr. 6 la prezentele norme metodologice, medicul consemnează pentru fiecare situație în parte motivele în formular.

▶(la data 21-mar-2024 Art. 16 modificat de Art. I, punctul 3. din Ordinul 1.479/2024)

Art. 17

(1) Consimțământul persoanei cu privire la recoltarea probelor biologice în vederea determinării alcoolemiei sau a prezenței drogurilor în organism este prezumat.

(2) Refuzul persoanei implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier de a accepta recoltarea probelor biologice sau prezentarea la sediul unității de asistență medicală autorizată ori al instituției medico-legale, în vederea recoltării probelor biologice, se pedepsește conform legii, în condițiile Codului de procedură penală.

(3) Confirmarea refuzului persoanei implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier de a accepta deplasarea la sediul unității de asistență medicală autorizate sau al instituției medico-legale în vederea recoltării probelor biologice se face de către polițistul rutier prin întocmirea procesului-verbal de constatare a infracțiunii.

(4) Dispozițiile alin. (3) se aplică în mod corespunzător în situația în care persoana în cauză, aflată la sediul unității de asistență medicală autorizată sau al instituției medico-legale, refuză să accepte recoltarea probelor biologice înainte de desigilarea trusei standard.

(5) În situația în care, după desigilarea trusei standard, persoana în cauză refuză recoltarea probelor biologice, se vor completa în mod corespunzător rubricile respective din procesul-verbal de recoltare a probelor biologice, aflat în trusa standard, ce va fi semnat de către polițistul rutier și personalul medical, precum și de către persoana respectivă dacă aceasta nu refuză să semneze procesul-verbal.

(6) În situația prevăzută la alin. (5) persoana în cauză este obligată să achite contravaloarea trusei standard care a fost desfăcută.

Art. 18

(1) În vederea recoltării probelor biologice trusa standard se deschide în prezența polițistului rutier și a persoanei în cauză.

(2) Probele biologice recoltate se introduc în containerele trusei standard imediat după recoltare, în prezența polițistului rutier și a persoanei în cauză.

(3) După introducerea containerelor ce conțin probele biologice recoltate, precum și a componentelor nefolosite din trusa standard respectivă și a formularelor completate și semnate, trusa standard va fi securizată în prezența polițistului rutier și a persoanei în cauză.

Art. 19

(1) Securizarea trusei standard, după introducerea elementelor menționate la art. 18 alin. (3), se realizează prin aplicarea cumulativă a elementelor de siguranță existente în trusa standard:

a) banderola autocolantă, pe containerul în care se introduc recipientele ce conțin probele biologice;

b) sigiliul de unică folosință, înseriat, ce împiedică desfacerea cutiei trusei standard.

(2) După sigilarea trusei standard, personalul medical care a efectuat recoltarea va completa rubricile înscrispionate pe capacul cutiei trusei standard și va aplica ștampila instituției unde a fost realizată recoltarea.

Art. 20

(1) După securizare, trusa standard va fi preluată de către polițistul rutier sau, după caz, va fi reținută la instituția medico-legală în vederea înaintării către laboratorul de toxicologie unde se va efectua analiza probelor biologice.

(2) Trusa standard preluată de către polițistul rutier va fi înaintată în cel mai scurt timp instituției medico-legale, unde urmează să se efectueze analiza toxicologică a probelor biologice.

(3) În cazul în care polițistul rutier nu are posibilitatea de a transporta imediat după preluare trusa standard la sediul instituției medico-legale, aceasta va fi păstrată cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 21, fără însă a se depăși un interval de cel mult 7 zile din momentul recoltării probelor biologice.

(4) Primirea trusei standard la instituția medico-legală în care urmează să se efectueze analiza toxicologică a mostrelor biologice este confirmată prin semnarea formularului prevăzut în anexa nr. 1 la prezentele norme metodologice, numai pe exemplarul care va fi preluat de polițistul rutier, de către persoana care primește și înregistrează trusa standard.

(5) Celelalte rubrici înscrispionate pe capacul cutiei trusei standard, referitoare la succesiunea custodiei trusei, sunt completate în mod corespunzător de către polițistul rutier care preia trusa.

▶(la data 23-oct-2014 Art. 20, alin. (3) completat de Art. I, punctul 10. din Ordinul 1192/2014)

Art. 21

(1) Trusa standard securizată va fi menținută la frigider la o temperatură de până la 4°C până la efectuarea transportului către laboratorul de toxicologie al instituției medico-legale.

(2) Transportul trusei standard către laboratorul de toxicologie al instituției medico-legale fără respectarea condițiilor de temperatură prevăzute la alin. (1) se va efectua într-un interval de timp cât mai scurt, dar care să nu depășească 3 ore de la recoltare.

Art. 22

Probele biologice rămase după efectuarea determinărilor toxicologice vor fi păstrate în cadrul instituției medico-legale, pe o perioadă de 6 luni de zile, la congelator, la o temperatură maximă de -18°C.

Art. 23

Buletinul de analiză toxicologică întocmit după efectuarea determinărilor toxicologice conform art. 5 va fi înaintat imediat organului judiciar competent.

Art. 24

▶(la data 18-mar-2015 anexa 2 modificat de Art. I, punctul 4. din Ordinul 277/2015)

ANEXA nr. 3: BULETIN DE ANALIZĂ TOXICOLOGICĂ Nr.

Unitatea emitentă
Laborator de toxicologie

Nr. de înregistrare

Către

Materialul trimis: adus de:

Identitatea persoanei

CNP |_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|

posesor al: BI/CI/pașaport/permis de conducere seria nr.

Data recoltării mostrelor biologice: anul luna ziua

Data primirii mostrelor biologice în laborator: anul luna ziua

Data prelucrării mostrelor biologice: anul luna ziua

Numele înscris pe flacon

Seria trusei standard

Starea sigiliului/cutieii

REZULTATUL

1. Cantitatea de alcool exprimată în g la 1.000 ml sânge:

1.1. Proba I: ora recoltării alcoolemie:

1.2. Proba II: ora recoltării alcoolemie:

Metoda folosită

Alte mențiuni:

2. Prezența/Absența în organism a substanțelor psihoactive:

2.1. Mostra de sânge metoda utilizată

2.2. Mostra de urină metoda utilizată

Alte mențiuni:

Lucrat de:

Șef de laborator

1..... (farmacist, chimist, biolog etc.)

2..... (asistent laborator)

▶(la data 18-mar-2015 anexa 3 modificat de Art. I, punctul 4. din Ordinul 277/2015)

ANEXA nr. 4: COMPONENTELE trusei standard de prelevare a mostrelor biologice pentru determinarea alcoolemiei

1. Cutie de carton, împachetată antiefracție și inscripționată, pentru introducerea componentelor necesare prelevării mostrelor biologice

2. Container de plastic pentru cele patru tuburi speciale de recoltare vidate

3. Container de plastic pentru materialele consumabile necesare recoltării

4. Patru tuburi speciale de recoltare vidate cu capacitatea de câte 6 ml, cu substanță anticoagulantă, respectiv fluorură de sodiu și fie oxalat de potasiu, fie citrat de sodiu, cu etichete diferite colorate, inscripționate cu numărul mostrei, seria sigiliului și casetă liberă pentru consemnarea numelui persoanei supuse recoltării, datei și orei recoltării mostrei biologice

5. Mănuși de latex

6. Holder și două ace de puncție venoasă

7. Două tampoane de unică folosință cu dezinfectant tegumentar nonalcoolic (clorură de benzalconiu)

8. Două benzi adezive (plasture)

9. Formulare înseriate pe hârtie autocopiativă, care trebuie completate cu ocazia recoltării

10. Sigiliu autocolant pentru containerul cu tuburile speciale de recoltare vidate

11. Sigiliu de unică folosință, înseriat, cu grad de securitate sporit, cu fir de plastic și inel metallic, cu părțile componente lipite

▶(la data 18-mar-2015 anexa 4 modificat de Art. I, punctul 4. din Ordinul 277/2015)

ANEXA nr. 5: COMPONENTELE trusei standard de prelevare a mostrelor biologice pentru determinarea prezenței în organism a substanțelor psihoactive

1. Cutie din carton, împachetată antiefracție și inscripționată, pentru introducerea componentelor necesare prelevării mostrelor biologice

2. Container de plastic pentru cele trei tuburi speciale de recoltare vidate și recipientul de urină

3. Container de plastic pentru materialele consumabile necesare recoltării

4. Un tub special de recoltare vidat cu capacitate de 6 ml, fără substanță anticoagulantă, cu activator de coagulare cu microparticule de silicat, inscripționat cu seria sigiliului și casetă liberă pentru consemnarea numelui persoanei supuse recoltării, datei și orei recoltării mostrei biologice

▶(la data 07-ian-2015 punctul 4. din anexa 5 modificat de Art. I, punctul 3. din Ordinul 1621/2014)

5. Două tuburi speciale de recoltare, vidate, cu capacitate de câte 6 ml cu substanță anticoagulantă, respectiv fluorură de sodiu și fie oxalat de potasiu, fie citrat de sodiu, inscripționate cu seria sigiliului și casetă liberă pentru consemnarea numelui persoanei supuse recoltării, datei și orei recoltării mostrei biologice

▶(la data 07-ian-2015 punctul 5. din anexa 5 modificat de Art. I, punctul 3. din Ordinul 1621/2014)

6. Un recipient din plastic cu capacitatea de 60 ml, pentru urină, cu capac etanș, inscripționat cu seria sigiliului și casetă liberă pentru consemnarea numelui persoanei supuse recoltării, datei și orei recoltării mostrei biologice

▶(la data 07-ian-2015 punctul 6. din anexa 5 modificat de Art. I, punctul 3. din Ordinul 1621/2014)

7. Mănuși latex

8. Holder și ac de puncție venoasă

9. Tampon de unică folosință impregnat cu dezinfectant tegumentar nonalcoolic (clorură de benzalconiu)

10. O bandă adezivă (plasture)

11. Formulare înseriate pe hârtie autocopiativă ce trebuie completate cu ocazia recoltării

